

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1780/3
Podgorica, 24.11.2022. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod 02-1780 od 25.10.2022. godine), vd direktora Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Prihvata se anonimni prigovor, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1780 od 25.10.2022. godine i javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice, javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja čl. 8 st. 1 i čl. 11 st. 3 i 4 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, 35/11, 07/16 i 08/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, prilikom emitovanja informativne emisije „Naglas“, emitovane dana 24. oktobra 2022. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a) kršenja obaveze emitera da u proizvodnji informativnog programa poštuje načelo nepristrasnosti (član 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
  - b) kršenja obaveze da lična mišljenja i stanovišta voditelja u informativno-političkim i programima o tekućim događajima u vezi s kontroverznim političkim, privrednim i drugim temama od javnog interesa moraju biti jasno naznačena, i da ne zloupotrebljavaju prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisali sopstvene stavove i mišljenja na način na koji bi mogli da naruše neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost (čl. 11 st. 3 i 4 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije za elektronske medije i izdatim Odobrenjem za emitovanje br. O-TV-J-01.
4. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Prvi program Televizije Crne Gore“, u okviru informativne emisije „Naglas“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'TVCG1' upozorenje zbog kršenja načela nepristrasnosti i obaveze da lična mišljenja i stanovišta voditelja u informativno-političkim i programima o tekućim događajima moraju biti jasno naznačena, prilikom emitovanja informativne emisije 'Naglas', dana 24. oktobra 2022. godine.“
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 25. oktobra 2022. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor na rad javnog preduzeća „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ - TVCG1 (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1780 od 25.10.2022. godine).

U prigovoru se ističe „*Gospođa koja vodi emisiju dok komentariše rezultate izbora i to kako je DPS izgubio vlast poslije 30 godina kaže: 'Htjela sam samo u ovom uvodnom dijelu da krenem od dobrih pozitivnih rezultata.'* i postavlja pitanje „*Mogu li novinari državne televizije da na ovaj način iznose svoja politička mišljenja?*”

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 02.11.2022. godine (akt broj 02-1780/1 od 02.11.2022. godine). Agencija je dana 03. novembra 2022. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik”) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01 i uputila je tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt broj 02-1780/2 od 03.11.2022. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 al. j) Pravilnika).
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, biagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
- Članom 11 st. 3 Pravilnika je predviđeno da voditelji i reporteri, autori programa, moderatori u informativno-političkim i programima o tekućim događajima, te debatnim programima i diskusijama mogu izraziti lična mišljenja i stanovišta u vezi s kontroverznim političkim, privrednim i drugim temama od javnog interesa, koja moraju biti jasno naznačena, kako bi ih publika mogla jasno prepoznati kao takve.
- Članom 11 st. 4 Pravilnika je predviđeno da osobe iz prethodnog stava ne smiju da zloupotrebljavaju prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisali sopstvene stavove i mišljenja na način na koji bi mogli da naruše neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 24. oktobra 2022. godine, u terminu od 19:57:53 do 21:00:44 sata (1 sat 2 minuta 51 sekunda) emitovao informativni program „Naglas”. U okviru navedenog programa, u terminu od 20:21:32 do 20:23:36 sati (2 minuta 4 sekunde), emitovan je segment čiji je opis dat u tački 2.

2. Voditeljka: „*Milena, što je, što je pokret 'Evropa sad' dovelo do ovakvog rezultata?*”;

Milena Bešić: „*Pa evo, Sead je već rekao tako...*”;

Voditeljka: „*Je li to...jesu li to, ovaj, neki konkretni primjeri, neki konkretni rezultati tokom, evo i mandata koji su imali u prethodnoj...*”;

Milena Bešić: „*To je jedan...*”;

Voditeljka: „*...Vladi, poput je li skoka sa 225 sa 450 eura? To birači možda nisu zaboravili.*”

Milena Bešić: „*Prvo bih, prvo bih...dobro nisu zaboravili, ali, ovaj, prvo bih ja se osvrnula na to, prekinuli ste me sa time da ne govorimo više o DPS-u, njihova era je završena, da vidimo ko su pobjednici izbora. Ja bih se složila, ovaj, sa kolegom, da prosto ne možemo mi da zaboravimo DPS. On će da ostane...*”

Voditeljka: „*Nikom to nije namjera, da...*”;

Milena Bešić: „*DPS će da ostane na sceni, samim tim što, mi vidimo da oni i dalje, dakle, pojedinačno imaju veliki broj mandata i u ovim opštinama u kojima su izgubili. I da ja mislim da političari, zapravo, i ne treba da gube širu sliku i činjenično stanje kada kreiraju i planiraju, ovaj, svoje politike, svoje programe, tako da, ovaj, da mi na tom talasu euforije koji se dešava sa*

razlogom, nakon decenijske vlasti, ovaj, tog bloka. Pa naravno treba da postoji, da je prirodan, ali da ih, zapravo, ne smijemo, ovaj, zanemariti. Zbog toga sam im dala toliku pažnju...";

Voditeljka: *„Ne, ne prosto mi je namjera bila da u ovom uvodnom dijelu počnemo od onih dobrih, pozitivnih rezultata. Valjda se od toga, od toga startuje“;*

Milena Bešić: *„To je, to je opet bi se osvrnula na ovo što je rekao i Sead. Nisu, kaže, imali priliku da se ‚uprljaju‘. Oni koji su ušli u vlasti, jesu, i pokazali su nam upravo to, da bez obzira što su to druge političke strukture, ponašaju se prilično slično. Ne prilično, nego gotovo, identično. Dakle, mi smo dobili jednu politiku populizma, politiku partitokratije, politiku uticaja na..., kroz, dakle, pozicioniranja, takozvana, pozicioniranja po dubini. Dakle, partijsko zapošljavanje, agitovanje, je li u predizbornim kampanjama, gotovo, identično onome koje smo, koje su sami spočitavali DPS-u i strukturama DPS-a.“*

3. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, te da objavljuje, prenosi informacije ili komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu. Dakle, emiteri imaju pravo da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, ali moraju voditi računa da pri tome ne prekrše propise, odnosno da se pridržavaju već pomenutih načela.
4. U emitovanom informativnom programu analizirana su aktualna društveno-politička dešavanja u Crnoj Gori, završetak lokalnih izbora koji su održani 23. oktobra 2022. godine, kao i rezultati istih, što su sve pitanja od interesa za javnost. Tokom emitovanog segmenta voditeljka i gošća u studiju, gospođa Milena Bešić, direktorica Centra za demokratiju i ljudska prava, komentarišu ishod lokalnih izbora, koji faktori su uticali na rezultate koje je na izborima ostvario pokret "Evropa sad", kao i trenutni politički status Demokratske partije socijalista.
5. Tokom trajanja emisije, voditeljka je izrekla komentar koji predstavlja njen lični stav u pogledu rezultata održanih izbora (*„Ne, ne prosto mi je namjera bila da u ovom uvodnom dijelu počnemo od onih dobrih, pozitivnih rezultata. Valjda se od toga, od toga startuje“*). Naime, vodeći računa o propisanim standardima, a imajući u vidu da se radi o licu koje se često pojavljuje u televizijskom programu, ne smije doći do zloupotrebe takve prednosti stalnog pojavljivanja u programima kako bi se promovisali sopstveni stavovi i mišljenja na način na koji bi mogli da naruše neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.
6. Uz uvažavanje slobode mišljenja i tumačenja postupaka pojedinaca ili grupa od strane novinara, saopštavanjem ovakvog komentara, u formi nesporne činjenice, prekršena je obaveza odvajanja komentara od izvještaja, a lično uvjerenje i mišljenje urednika ili novinara uticalo je na način predstavljanje teme priloga. Time je prekršeno „načelo nepristrasnosti“. Ishod izbornog procesa emiter nije predstavio na nepristrasan način, već je omogućio da se u informativnom sadržaju, koji bi trebalo da bude pravičan i izbalansiran, emituje komentar voditeljke koji predstavlja njen lični stav, čime je ujedno favorizovana jedna (pobjednička) strana u izbornom procesu.
7. Bez obzira na pravo voditeljke da u informativno-političkom programu iznese lično mišljenje ili stanovište u vezi sa temama od javnog interesa, takva mišljenja ipak moraju biti jasno naznačena i naglašena kao mišljenje novinara, kako bi ga gledaoci mogli prepoznati kao takvo. U konkretnom slučaju činjenično izvještavanje objavljeno je zajedno sa stavom i komentarom lica koje vodi emisiju, odnosno, komentar novinara izrečen je kao objektivna i opšteprihvaćena činjenica, što je protivno načelu nepristrasnosti o kojem emiter mora voditi računa, naročito prilikom kreiranja informativnog programa. Zloupotrebljavajući svoju ulogu u informativnom programu i svoje pojavljivanje na televiziji, voditeljka je rezultate izbora predstavila iz svog ugla, na sugestivan način, odnosno nije dala doprinos nepristrasnom informisanju javnosti o ishodu održanih lokalnih izbora, već je svojim komentarom učinila da njeno lično uvjerenje i mišljenje utiču na način njenog predstavljanja teme emisije.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio čl. 8 st. 1 i čl. 11 st. 3 i 4 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-1.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, vd direktora Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Naglas“.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva